

РЕШЕНИЕ 2013/730/ОВППС НА СЪВЕТА

от 9 декември 2013 година

в подкрепа на дейността на SEESAC по разоръжаване и контрол на оръжията в Югоизточна Европа в рамките на Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 26, параграф 2 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 13 декември 2003 г. Европейският съвет прие Европейска стратегия за сигурност, в която се посочват пет ключови предизвикателства, пред които ще бъде изправен Съюзът: тероризъм, разпространение на оръжия за масово унищожение, регионални конфликти, разпадане на държавността и организирана престъпност. Последствията от незаконното производство, трансфер и движение на конвенционално оръжие, включително малки оръжия и леки въоръжения (наричани по-нататък „МОЛВ“), както и прекаленото им натрупване и безконтролно разпространение, са в основата на четири от тези пет предизвикателства. Те подклаждат несигурност в Югоизточна Европа, в съседните ѝ региони и в много други части на света, като изострят конфликтите и подкопават възстановяването на мира след приключването на конфликта, като по този начин създават сериозна заплаха за мира и сигурността.

(2) На 15—16 декември 2005 г. Европейският съвет прие Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях (наричана по-нататък „стратегията“), в която се задават насоки за действията на Съюза по отношение на МОЛВ. Стратегията посочва Балканите и Югоизточна Европа като най-засегнатите региони по отношение на разпространението и прекомерното натрупване на МОЛВ. В нея се заявява, че Съюзът ще отдаде приоритетно значение на Централна и Източна Европа, като по отношение специално на Балканите се подчертава, че подкрепата за ефективен многостранен подход, както и за подходящи регионални инициативи, ще осигури ефективен инструмент за нейното прилагане. В нея също по-специално се утвърждава необходимостта от участие в усилията за намаляване на излишъка от МОЛВ, който е наследство от Студената война в Източна Европа.

(3) През 2012 г. на втората конференция за преглед на Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти (наричана по-нататък „Програма за действие на ООН“), приета на 20 юли 2001 г., всички държави — членки на ООН, отново потвърдиха ангажимента си за предотвратяване на незаконния трафик на МОЛВ и насърчиха мерки за допълнително укрепване на ефективната роля на регионалните и подрегионалните организации в прилагането на Програмата за действие на ООН и на Международния инструмент, позволяващ на държавите своевременно и надеждно да идентифицират и проследяват незаконните малки оръжия и леки въоръжения (наричан по-нататък „международния инструмент за проследяване“).

(4) Центърът за Югоизточна и Източна Европа за контрол на малки оръжия и леки въоръжения (SEESAC), създаден през 2002 г. в Белград и опериращ съгласно съвместния мандат на Програмата на ООН за развитие (ПРООН) и Съвета за регионално сътрудничество (наследник на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа), подпомага националните и регионалните заинтересовани страни да контролират и намалят разпространението и злоупотребата с МОЛВ и боеприпаси, като по този начин допринася за повишената стабилност, сигурност и развитие на Югоизточна и Източна Европа. SEESAC поставя особено ударение на развитието на регионални проекти за решаване на въпроса с трансграничния поток на оръжия.

(5) По-рано Съюзът подкрепи SEESAC чрез Решение 2002/842/ОВППС, удължено и изменено с Решения на Съвета 2003/807/ОВППС ⁽¹⁾ и 2004/791/ОВППС ⁽²⁾ от 22 ноември 2004 г. За последен път засега Съюзът подкрепи дейностите на SEESAC по контрол на оръжията чрез Решение 2010/179/ОВППС на Съвета ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Решение 2003/807/ОВППС от 17 ноември 2003 г. за удължаване и изменение на Решение 2002/842 за изпълнение на Съвместно действие 2002/589/ОВППС относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие в Югоизточна Европа (ОВ L 302, 20.11.2003 г., стр. 39).

⁽²⁾ Решение 2004/791/ОВППС от 22 ноември 2004 г. за удължаване и изменение на Решение 2002/842 за изпълнение на Съвместно действие 2002/589/ОВППС относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие в Югоизточна Европа (ОВ L 348, 24.11.2004 г., стр. 46).

⁽³⁾ Решение 2010/179/ОВППС от 11 март 2010 година в подкрепа на дейността на SEESAC на Западните Балкани в рамките на Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях (ОВ L 80, 26.3.2010 г., стр. 48)

6. Съюзът желае да финансира още един проект на SEESAC за намаляване на заплахата от незаконното разпространение и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях в Югоизточна Европа, като продължи да допринася за намаляването на риска от незаконната търговия с тях, за да се постигнат описаните по-горе цели,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед изпълнението на стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях и утвърждаването на мира и сигурността Съюзът подкрепя дейности по проекта за намаляване на заплахата от незаконно разпространение и трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях в Югоизточна Европа, които имат следните конкретни цели:

- повишаване на сигурността на запасите от МОЛВ и боеприпасите за тях в Югоизточна Европа,
- намаляване на наличните запаси от МОЛВ и боеприпасите за тях чрез дейности по тяхното унищожаване в Югоизточна Европа,
- подобряване на маркирането и проследяването чрез оказване на подкрепа за създаването или укрепването на съществуващите системи за електронно регистриране на оръжията и поддържане на регистри в Югоизточна Европа,
- засилване на контрола на МОЛВ и боеприпасите за тях чрез насърчаване и улесняване на споделянето на знания, обмяна на информация и повишаването на осведомеността посредством по-тясно регионално сътрудничество в Югоизточна Европа,
- подкрепа за събирането на незаконни МОЛВ, взривни устройства, артилерийски оръдия и свързани с тях боеприпаси, притежавани от населението в държавите от Югоизточна Европа.

Съюзът финансира проекта, подробна информация за който се съдържа в приложението.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („ВП“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се извършва от SEESAC.

3. SEESAC изпълнява задачите си под ръководството на ВП. За тази цел ВП сключва необходимите договорености с ПРООН от името на SEESAC.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект, посочен в член 1, е 5 127 650 EUR. Прогнозният общ бюджет на цялостната програма възлиза на 14 335 403 EUR. Програмата се съфинансира от Съюза, Министерството на външните работи на Кралство Норвегия и бенефициера.

2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с ПРООН от името на SEESAC. В споразумението се предвижда, че SEESAC трябва да осигурява видимост на участието на Съюза, съответстваща на неговия размер.

4. Комисията полага усилия да сключи споразумението, посочено в параграф 3, възможно най-скоро след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за евентуални трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни тримесечни доклади, изготвяни от SEESAC. Тези доклади представляват основа за оценката, осъществявана от Съвета.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на изпълнението на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Действието на решението обаче изтича шест месеца след датата на влизането му в сила, ако не бъде сключено споразумение в рамките на този срок.

Съставено в Брюксел на 9 декември 2013 година.

За Съвета
Председател
A. PABEDINSKIENĒ

ПРИЛОЖЕНИЕ

Принос на Европейския съюз към проекта на SEESAC за намаляване на заплахата от незаконното разпространение и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях в Югоизточна Европа**1. Въведение и цели**

Исторически широкомащабното натрупване на запаси от малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси в Югоизточна Европа (ЮИЕ), недостатъчният брой на сигурни места за съхраняване и продължаващата липса на достатъчен капацитет за пълното им обезопасяване превръща държавите от региона в повод за особена загриженост, както и във важно предизвикателство за стратегията на Европейския съюз за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях. Следователно продължаването на предишната подкрепа от страна на Съюза за борба със заплахата от разпространение и незаконен трафик на МОЛВ в рамките на и от Югоизточна Европа представлява съществена част от усилията на ЕС за постигане на целите на стратегията на ЕС за МОЛВ.

Общата цел на проекта е да се насърчава международният мир и сигурност чрез постоянна подкрепа на усилията за намаляване на заплахата от широкоразпространеното натрупване и незаконната търговия с МОЛВ и боеприпасите за тях в Югоизточна Европа. По-специално проектът ще намали наличния излишък от МОЛВ и боеприпаси за тях, ще повиши сигурността на местата за съхранение, ще подобри проследяването на оръжията чрез увеличаване на регистрирането и маркирането, както и ще засили прехвърлянето на информация и познания и ще увеличи осведомеността относно заплахата от МОЛВ. Освен това програмата ще допринесе за стабилността в Югоизточна Европа чрез изпълнението си в рамките на Съвета за регионално сътрудничество (СРС).

Като надгражда по-специално над успешното прилагане на Решение 2010/179/ОВППС на Съвета и в съответствие със стратегията на ЕС за МОЛВ, този последващ проект се стреми по този начин да укрепи допълнително националните системи за контрол и да продължи насърчаването на многостранен подход, който създава регионални механизми за борба с доставката и дестабилизиращото разпространение на МОЛВ и боеприпаси за тях. Освен това, с цел да се осигури по-всеобхватно регионално измерение, този последващ проект ще включи също Република Молдова и Косово (*) в регионалните процеси за контрол на МОЛВ, за да се гарантира наистина цялостен регионален процес с дългосрочно въздействие и устойчивост.

2. Подбор на изпълнителна агенция и координиране с други подходящи инициативи за финансиране

SEESAC е съвместна инициатива на Програмата на ООН за развитие и Съвета за регионално сътрудничество (СРС — правоприемник на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа) и в това си качество представлява основният център на дейностите, свързани с МОЛВ, в Югоизточна Европа. В качеството си на изпълнител на Регионалния за Югоизточна Европа план за изпълнение при борбата с разпространението на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ), SEESAC работи над 11 години с националните заинтересовани лица в Югоизточна Европа за прилагането на всеобхватен подход към контрола на МОЛВ чрез изпълнението на широк спектър от дейности, включително: повишаване на осведомеността и кампании за събиране на МОЛВ, управление на запасите, намаляване на излишъка, подобрен капацитет за маркиране и проследяване, както и подобрен контрол на износа на оръжие. По този начин SEESAC придоби уникални способности и опит в прилагането на регионални интервенции с много участници на фона на споделената политическа и икономическа история на държавите в региона, като гарантира национална и регионална ангажираност и дългосрочна устойчивост на действията си и като се утвърди като основния регионален орган в областта на контрола на МОЛВ.

SEESAC разкри двустранни и многостранни пътища за общуване с всички значими участници и организации. SEESAC също играе ролята на секретариат на регионалната ръководна група в Югоизточна Европа за малките оръжия и леките въоръжения (PPG). Освен това SEESAC е член и бивш председател на инициативата „Ръководен комитет на регионалния подход за намаляване на запасите“ (RASR). SEESAC редовно е канен да участва във всички значими регионални форуми, като годишните заседания на министрите на правосъдието и вътрешните работи от ЕС и Западните Балкани; процеса на НАТО за обмен на структурна информация за МОЛВ; процеса на министрите на отбраната от Югоизточна Европа. Той има широка мрежа от официални и неофициални партньорства с организации като RACVIAC (Регионален център за подпомагане на проверките и изпълнението на мерки за контрол на оръжията) – Център за сътрудничество в областта на сигурността, форума на ОССЕ за сътрудничество в областта на сигурността (FSC). Посредством координиращото действие на ООН за малките оръжия (CASA) и други механизми се провеждат редовни координационни срещи с други агенции на ООН, като ЧНПООН и UNODA. По този начин

(*) Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244 (1999) на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

SEESAC се разви като регионален център за широк спектър въпроси, свързани с реформата на сектора за сигурност, с по-специфично ударение върху контрола на МОЛВ и управлението на запаси. Със седалище в Белград SEESAC понастоящем функционира в цяла Югоизточна Европа с дейности в Албания, Босна и Херцеговина, Хърватия, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония. Регионалната ангажираност се гарантира от CPC, както и от регионалната ръководна група за МОЛВ, където представители на всички държави от Югоизточна Европа предоставят стратегическите насоки, инициативи и заявки за дейности на SEESAC.

Решаването на съвместните проблеми чрез регионални инициативи се оказва ползотворно за Югоизточна Европа не само поради споделянето на ключова информация и насърчаването на здравословна регионална конкуренция, които то поражда, но също и поради факта, че то помага за постигането на постоянни и лесно измерими резултати посредством всеобхватно прилагане. Участието от страна на SEESAC във всички значими регионални процеси и инициативи (като процеса на министрите на отбраната от Югоизточна Европа, RASR и RACVIAC) осигурява своевременен и открит обмен на информация, добра осведоменост за положението и прогнозиране, необходими за да се гарантира прилагане, което не е застрашено от припокриване на усилията и което е в съответствие с настоящите потребности на правителствата и регионите, както и с възникващите тенденции.

Всички дейности на SEESAC са въз основа на събрани основни данни; като предварително условие за действие. SEESAC осигурява поддръжката и политическата подкрепа от страна на заинтересованите национални лица, като е осъществил предишните си проекти, финансирани от ЕС, с много висок процент на реализация на предвидените дейности, постигайки устойчиви проектни резултати чрез развиването и насърчаването на национално припознаване за проектите и дейностите си, чрез насърчаване на регионалното координиране, споделянето на опит и най-добри практики, както и регионална научноизследователска дейност. Експертният му опит по МОЛВ и задълбочените му познания по регионалните въпроси и значимите заинтересовани лица го превръщат в най-подходящия партньор за изпълнението на това конкретно действие.

Проектът също допълва една успоредна инициатива на SEESAC за контрол на трансфера на оръжие, чиято цел е да се увеличи капацитетът за контрол на търговията с оръжие чрез повече прозрачност и регионално сътрудничество⁽¹⁾. Освен това, с по-специален акцент върху Босна и Херцеговина, проектът допълва други два проекта, а именно:

- проекта EXPLODE, финансиран чрез краткосрочния компонент на Инструмента на ЕС за стабилност и осъществяван от бюро на ПРООН в Сараево в партньорство с мисията на OSCE в Босна и Херцеговина, за повишаване на сигурността на населението на Босна и Херцеговина чрез намаляване на запасите от нестабилни боеприпаси и засилване на сигурността на местата за съхранение;
- проекта SECUP в Босна и Херцеговина за повишаване на сигурността на местата за съхранение на боеприпаси и оръжие, който се осъществява съвместно от мисията на OSCE в Босна и Херцеговина и Министерството на отбраната на Босна и Херцеговина, като EUFOR предоставя експертно техническо консултиране и мониторинг на аспектите на сигурността и безопасността при изпълнението на проекта. SEESAC ще осъществява редовна връзка с EUFOR Althea, мисията на OSCE в Босна и Херцеговина и бюро на ПРООН в Сараево, за да се гарантира постоянна координация и допълване с тези проекти, както и с текущите усилия на международната общност за решаване на проблема с излишните запаси от конвенционални боеприпаси, съхранявани от Министерството на отбраната на Босна и Херцеговина, и с оглед на евентуални бъдещи планове за кампания за събиране на незаконни конвенционални оръжия в Босна и Херцеговина.

Предвид другите държави, обхванати от проекта, SEESAC ще работи в сътрудничество със следните усилия за международна помощ:

- В Черна гора предназначението на проекта MONDEM, управляван от Програмата на ООН за развитие в сътрудничество с OSCE, е да се работи за намаляването на рисковете пред мерките за неразпространение чрез изграждане на сигурна и безопасна инфраструктура за съхранение на конвенционални боеприпаси и системи за управление, намаляване на риска за общностите от експлозиви чрез демилитаризиране по екологично съобразен начин, унищожаване на токсични опасни отпадъци (течно ракетно гориво) и подкрепа за реформата в отбраната чрез унищожаването на ограничен брой системи от тежкото въоръжение, подбрани от Министерството на отбраната на Черна гора.
- В Косово (*) проектът KOSSAC, чието първоначално предназначение за намаляване на въоръженото насилие в Косово (*) и за повишаване на сигурността на общностите се доразви през годините, така че да прерасне във всеобхватен проект за предотвратяване на въоръженото насилие със силен акцент върху реформата на сектора за сигурност и развитие на капацитета.

⁽¹⁾ Компонентът за контрол на трансфера на оръжие се финансира от Министерството на външните работи на Кралство Норвегия и се изпълнява от SEESAC.

- В Сърбия предназначението на проекта CASM, финансиран от Програмата на ООН за развитие и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, е да се повиши сигурността и безопасността на предварително определени места за съхранение на конвенционални боеприпаси и да се унищожат боеприпасите, за които е докладвано, че са в излишък.

SEESAC поддържа редовни връзки и с ОССЕ, НАТО и програмата „Помощ от народа на Норвегия“, както и с други значими участници, с цел да се осигури допълване на действията, своевременно осъществяване на интервенцията и ефективност на разходите при използването на ресурсите.

3. Описание на проекта

Резултатът от реализирането на проекта ще бъде повишена сигурност и стабилност в Югоизточна Европа и отвъд региона чрез борба с разпространението и незаконния трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях. Проектът ще има пряк принос за изпълнението на стратегията на ЕС за сигурност, стратегията на ЕС за МОЛВ, Програмата на ООН за действие, Международния инструмент за проследяване, както и Протокола на ООН за огнестрелните оръжия, като по-специално ще се задълбочи регионалното сътрудничество в борбата със заплахата от разпространението на МОЛВ и боеприпасите за тях. По-специално резултатите от проекта ще бъдат:

- Подобрена сигурност и управление на запасите от МОЛВ чрез подобряване на местата за съхранение;
- Намален излишък и конфискувани запаси от МОЛВ и боеприпаси за тях чрез унищожаване;
- Подобен капацитет за маркиране, проследяване и поддържане на регистри на МОЛВ;
- Задълбочено регионално сътрудничество и споделяне на информация;
- Намален брой на незаконните оръжия, притежавани от населението, чрез реализирането на кампании за повишаване на осведомеността и за събиране на оръжия.

Географският обхват на проекта е Югоизточна Европа, като преките бенефициери по проекта са Албания, Босна и Херцеговина, Косово (*), Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония.

3.1. Повишена сигурност на запасите чрез подобрения в инфраструктурата и развитие на капацитета

Цел

Тази дейност ще намали заплахата от разпространението и незаконния трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях чрез подобряване на разпоредбите за сигурност и управлението на запасите при съхраняването на запасите от конвенционални оръжия и боеприпаси в Босна и Херцеговина, Косово (*), Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония.

Описание

Успешното прилагане на Решение 2010/179/ОВППС на Съвета чрез двустранен подход за (1) подобряване на сигурността на местата за съхранение в три държави ⁽¹⁾ и за (2) изграждане на капацитета на персонала, на който са възложени задачите по управление на запасите ⁽²⁾, значително подобри разпоредбите за сигурността и намали риска от нежелано разпространение на запасите от МОЛВ и боеприпаси за тях. Надграждайки над тези постижения, вторият етап на проекта ще продължи с повишаването на сигурността на местата за съхранение на оръжия и боеприпаси в Югоизточна Европа чрез предоставяне на допълнителна конкретна техническа и инфраструктурна помощ, съответстваща на най-добрите международни практики и стандарти. Чрез дейностите по проекта ще се окаже съдействие на министерствата на отбраната на Босна и Херцеговина, Република Молдова, Черна гора и бившата югославска република Македония, както и на министерствата на вътрешните работи на Република Сърбия, бившата югославска република Македония и Косово (*), посредством закупуването и инсталирането на оборудването, необходимо за обезопасяване на запасите от оръжия и боеприпаси. Освен това, когато се налага, ще се предоставя обучение на персонал, който отговаря за управлението на запаси. Обектите, чиято сигурност ще се повишава, ще бъдат подбрани въз основа на оценка на приоритетите, както и на рисковете за сигурността, които те създават.

⁽¹⁾ В Хърватия централният оръжен склад „MURAT“ на Министерството на вътрешните работи беше подобрен чрез инсталирането на система за видеонаблюдение; в Босна и Херцеговина бяха инсталирани 41 обезопасени врати, като беше повишена сигурността на четири места за съхранение на МОЛВ и боеприпаси на Министерството на отбраната; сигурността в депото за боеприпаси „TARAS“ на Министерството на отбраната на Черна гора беше повишена до международните стандарти за равнище на сигурността.

⁽²⁾ Беше разработен курс по управление на запасите, като общо 58 служители на оперативно равнище от министерствата на отбраната, въоръжените сили и министерствата на вътрешните работи на Босна и Херцеговина, Хърватия, бившата югославска република Македония, Черна гора и Сърбия бяха обучени в управление на запасите.

По-специално по проекта са предвидени следните дейности:

- Босна и Херцеговина: повишаване на сигурността на обекти за съхранение на боеприпаси и конвенционални оръжия на Министерството на отбраната, включително чрез инсталиране и/или ремонт на оградите и осветлението, на системите за известяване за нарушители, на камерите за видеонаблюдение (CCTV) и комуникационното оборудване, като се допълни работата по безопасността на запасите, осъществена от ПРООН и ОССЕ.
- Косово (*): подобряване на способностите за управление на запасите на полицейските участъци чрез обучение и оценка на актуалното състояние. Ремонт на един малък местен обект за съхранение на МОЛВ и боеприпаси.
- бивша югославска република Македония: повишаване на сигурността на централния склад на Министерството на вътрешните работи (Огтап) чрез закупуване на оборудване за сигурност и реализиране на подобрения в инфраструктурата, включително ремонт на оградата; оборудване за видеонаблюдение и осветление; и нови обезопасени врати на сградите за съхранение. Повишаване на сигурността на централния склад на въоръжените сили на бившата югославска република Македония чрез закупуване и инсталиране на оборудване за видеонаблюдение и повишаване на сигурността на обекта и сградата чрез ремонт на оградите, инсталиране на нови входни врати и ремонт на обезопасените врати на склада.
- Република Молдова: повишаване на сигурността на централното депо за оръжия и боеприпаси на Министерството на вътрешните работи, включително инсталиране на огради за сигурност, системи за контрол на достъпа и закупуването на електронен регистър на оръжията.
- Черна гора: физически подобрения на обекта за боеприпаси „Brezovik“, включително цялостно подобрение на инфраструктурата за сигурност на обекта. Разработване на централен регистър на съхраняваните оръжия и боеприпаси.
- Сърбия: повишаване на сигурността на основния обект за съхранение на МОЛВ на Министерството на вътрешните работи, включително видеонаблюдение и контрол на достъпа.
- Регионално обучение по управление на запасите: ще се осъществява и на регионално (годишно), и на национално равнище (при необходимост).

Резултати от проекта и показатели за изпълнението:

В резултат на проекта ще се повиши сигурността в Югоизточна Европа чрез намаляване на риска от незаконна търговия посредством:

- Повишаване на сигурността на места за съхранение на МОЛВ в Босна и Херцеговина (4), Косово (*) (1), Република Молдова (2), Черна гора (1), Сърбия (1) и бившата югославска република Македония (2) чрез измерими подобрения, насочени към инфраструктурата за сигурност.
- Повишаване на капацитета на персонала за безопасно съхранение на запасите чрез обучаването на най-малко 60 души от държавите бенефициери в три семинара и чрез осигуряване на целенасочено обучение на национално равнище.

3.2. Намаляване на запасите чрез унищожаване на МОЛВ и боеприпаси

Цел

Да се повиши сигурността и да се намали рискът от разпространение чрез съществено намаляване на броя на излишните запаси от конвенционално оръжие и боеприпаси.

Описание

Надграждайки над постиженията от първия етап, при който бяха унищожени общо 78 366 бройки оръжие (45 275 в Сърбия и 33 091 в Хърватия), и с цел допълнително намаляване на излишъка от МОЛВ, притежавани от държавните институции и от цивилните лица, като по този начин се намали рискът от пренасочване или незаконна търговия с тези оръжия, по проекта ще бъдат унищожени до 165 000 бройки МОЛВ чрез провеждането на няколко дейности по унищожаването в:

- Албания (до 120 000 бройки)
- Босна и Херцеговина (до 4 500 бройки)
- Косово (*) (до 2 500 бройки)
- бившата югославска република Македония (до 1 500 бройки)
- Република Молдова (до 2 500 бройки)

— Черна гора (до 4 000 бройки)

— Сърбия (до 30 000 бройки)

В Албания постигнатите резултати в унищожаването на излишъка от боеприпаси, притежавани от Министерството на отбраната, трябва да се съчетаят с унищожаването на МОЛВ, особено като се има предвид размерът на излишъка от запаси и предизвикателството по обезопасяването им. В Сърбия резултатите, постигнати съгласно Решение 2010/179/ОВППС на Съвета, трябва да бъдат подсилени с допълнително унищожаване на излишното и конфискуваното оръжие, като в същото време е важно да се поеме инициативата за подобни действия в други държави, за да се намали значително рискът от разпространение и незаконен трафик с оръжията в излишък. Освен това по проекта ще се проведе унищожаване на излишъка и на конфискуваните експлозиви и боеприпаси за МОЛВ, притежавани от министерствата на вътрешните работи и министерствата на отбраната.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

В резултат на проекта ще се постигне съществено намаляване на уязвимите звена за разпространение на МОЛВ чрез съкращаване на бройката на излишните и на конфискуваните малки оръжия и леки въоръжения, експлозиви и боеприпаси, съхранявани в Албания, Босна и Херцеговина, Косово (*), Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония:

— унищожаване на до 165 000 бройки конвенционално оръжие;

— демилитаризиране и унищожаване на до 12 442 боеприпаси и експлозиви, изложени на риск от разпространение.

3.3. Подобрено маркиране, проследяване и регистрация на МОЛВ

Цел

Подобряване на капацитета за маркиране и проследяване чрез оказване на подкрепа за създаването или укрепването на съществуващите системи за електронно регистриране на оръжията и поддържане на регистри в Югоизточна Европа.

Описание

С тази част на проекта се оказва съдействие за укрепване на ефективната правова държава, ограничаването, регистрирането и измерването на количествата и търсенето на МОЛВ. Проектът е разработен в съответствие с Програмата за действие на ООН, Международния инструмент за проследяване, Протокола на ООН за огнестрелните оръжия и Директива 91/477/ЕИО на Съвета, както и Обща позиция 2008/944/ОВППС, и следователно ще подобри прилагането им чрез подобряване на капацитета на държавите от Югоизточна Европа за маркиране, проследяване и поддържане на регистри на оръжия, като по-специално се съсредоточава върху способностите на националните органи за поддържане на регистри на законните оръжия, притежавани от цивилни лица, чрез подкрепа за подобряването и цифровизацията на такива системи. Същевременно ще бъде подобрен капацитетът за маркиране, проследяване и балистичен анализ на оръжия.

В проекта ще се обърне внимание на гарантирането на съгласуваност и допълване на дейностите на ООН и ЕС по национални, регионални и тематични програми, като всички дейности по настоящата цел ще се стремят към постигане на високо равнище на полезно взаимодействие и допълване с инициативите на Интерпол (iARMS) и Европол в тази област.

Този проект ще подпомогне подобряването на способностите в Югоизточна Европа за маркиране, проследяване и поддържане на регистри на МОЛВ посредством съчетаване на обучения и помощ на техническо равнище, подкрепено от нормативен и институционален анализ:

— Албания: ще се окаже съдействие на албанската държавна полиция при разработването и реализацията на централен електронен регистър на оръжията чрез проектиране на системата, закупуване и инсталиране на необходимия хардуер, както и предоставяне на обучение за персонала.

— Босна и Херцеговина: ще се окаже съдействие на Държавната агенция за разследване и защита (SIPA) за продължаване на усилията ѝ и резултатите в прилагането на мерки за неразпространението на МОЛВ чрез подобряване на техническите способности за разследване и упражняване на контрол над МОЛВ.

— бивша югославска република Македония: ще се работи съвместно с националните органи, за да се подобри допълнително съществуващата система за регистрация на оръжия чрез осъвременяване на софтуера, така че да се включат и оръжията, притежавани от силите за сигурност, и чрез допълнително обучение на персонала за поддържане на регистъра на огнестрелни оръжия в съответствие със законодателството.

- Косово (*): ще се работи съвместно с полицейските служби на Косово (*) за разработването на стандартни оперативни процедури и предоставянето на обучение по прилагането им. В същото време с проекта ще се цели изготвянето на карта на структурата на незаконната търговия с МОЛВ, като се работи съвместно със съответните органи, за да се определят ключовите рискови области.
- Сърбия: ще се подпомага подобряването на техническите способности на лабораторията по балистика към Министерството на вътрешните работи за маркиране и проследяване на оръжия и боеприпаси чрез закупуването на специализирано оборудване и предоставяне на обучение.

На регионално равнище:

- Проектът ще подпомогне създаването на регионална мрежа на експертите по огнестрелни оръжия в Югоизточна Европа и организирането на до шест регионални семинара, с цел увеличаване на споделянето на познания;
- Мрежата ще се подпомага от онлайн платформа, за да се улесни обменът на познания и информация;
- SEESAC ще работи в тясно сътрудничество с Организацията за изследване на оръжия в райони на конфликт (CAR) за улесняване обмена на информация за незаконните оръжия между SEESAC, регионалната мрежа на експертите по огнестрелни оръжия и проекта на CAR iTrase.
- Ще се проведе проучване за осъществимост, в което ще се набележат правните и техническите възможности за по-тясно и по-институционализирано споделяне на данни за проследяване и балистични данни.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

- Въвеждане на централизиран електронен регистър на оръжия в Албания;
- Подобрени технически способности на Държавната агенция за разследване и защита в Босна и Херцеговина за проследяване и разследване на МОЛВ и боеприпаси;
- Осъвременен електронен регистър на оръжия в бившата югославска република Македония, така че да включва и оръжията, притежавани от силите за сигурност; обучение на най-малко 25 души в новите разпоредби;
- Разработване на стандартни оперативни процедури за маркиране, проследяване и поддържане на регистри на МОЛВ за полицията на Косово (*); завършване на проучването за изготвяне на карта на структурата на незаконната търговия;
- Подобряване на техническите способности на лабораторията по балистика към Министерството на вътрешните работи на Сърбия за проследяване на оръжия и боеприпаси;
- Създаване на функционираща регионална мрежа на експертите по огнестрелни оръжия; провеждане на шест семинара;
- Създаване на онлайн платформа, за да се улесни обменът на познания и информация на регионалната мрежа на експертите по огнестрелни оръжия;
- Засилен обмен на информация между SEESAC, регионалната мрежа на експертите по огнестрелни оръжия и проекта iTrase.
- Завършване на проучването за осъществимост относно свързването на системите за регистрация.

3.4. Регионално сътрудничество за повишаване на осведомеността, споделяне на информация и прехвърляне на знания

Цел

Да се увеличи допълнително капацитетът за борба със заплахата, породена от МОЛВ и боеприпасите за тях в Югоизточна Европа, чрез насърчаване и улесняване на споделянето на знания, обмена на информация и повишаването на осведомеността посредством по-тясно регионално сътрудничество.

Описание

Проектът ще укрепи капацитета на националните комисии за МОЛВ и съответните национални институции, ангажирани с контрол на оръжията, чрез предоставяне на техническа помощ и развитие на капацитета, като същевременно ще улесни споделянето на информация. По проекта ще се работи в тясно сътрудничество с институциите за изготвяне на карта на техните потребности и за разработване на необходимите помощни инструменти с цел допълнително укрепване на способностите им за контрол на конвенционалните оръжия и боеприпасите за тях. В същото време проектът ще установи и улесни регионалния процес на обмен на информация, като обедини усилията на представителите на националните комисии за МОЛВ и институциите, ангажирани с контрол на оръжията, с цел засилване на регионалното сътрудничество и споделянето на знания. Регионалният процес на обмен на информация ще се състои от:

- Официални регионални срещи на националните комисии за МОЛВ два пъти годишно;
- Формализирано събиране на поуките, извлечени от контрола на МОЛВ в Югоизточна Европа;
- Изготвяне на сборник с националното законодателство за МОЛВ в Югоизточна Европа; информационни бележки и други интелектуални продукти, необходими за ефективно прилагане на контрола на МОЛВ;
- Изготвяне на регионално проучване на въздействието на МОЛВ върху домашното насилие и насилието, основано на пола;
- Изготвяне на онлайн платформа за споделяне на знания и на уебпортал, които ще способстват за редовния обмен на знания и опит по проектите, дейностите и интервенциите за контрол на МОЛВ;
- Улесняване на двустранния обмен на информация чрез организирането на учебни посещения и обмен на експерти.

Формализираното събиране на извлечените поуки и създаването на база от знания ще увеличи допълнително капацитета на държавите от Югоизточна Европа за проектиране, концептуализиране и прилагане на дейности за контрол на МОЛВ, като същевременно ще ги превърне в износители на знания за други региони. Значителният опит, натрупан по този начин в Югоизточна Европа, ще бъде полезен и за други части на света.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

Задълбочено регионално сътрудничество в борбата със заплахата, породена от широко разпространеното натрупване и незаконен трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях посредством:

- Организиране на до шест официални срещи на комисиите за МОЛВ;
- Улеснен двустранен обмен на знания и информация;
- Разработване на национални стратегии за МОЛВ, където е приложимо;
- Предоставяне на обучения на национално равнище и изграждане на капацитет въз основа на оценка на потребностите;
- Повишена осведоменост относно въздействието на МОЛВ върху домашното насилие и насилието, основано на пола, чрез разработването и популяризирането на регионално проучване.

Повишен капацитет на националните комисии за МОЛВ и други институции, ангажирани с контрол на оръжията, посредством:

- Установяване на платформа за споделяне на знания;
- Публикуван сборник със законодателство за контрол на оръжията и формализирано събиране на поуките, извлечени от контрола на МОЛВ в Югоизточна Европа;
- Предоставяне на техническа помощ.

3.5. Кампании за събиране и повишаване на осведомеността

Цел

Да се повиши сигурността и да се намали заплахата от незаконен трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях посредством:

- Подкрепа за събирането на незаконни и нежелани оръжия, взривни устройства, артилерийски оръдия и свързани с тях боеприпаси, притежавани от населението в държавите от Югоизточна Европа;
- Съдействие при узаконяването на оръжия, притежавани от цивилни лица, чрез тяхното регистриране;
- Повишаване на осведомеността за опасностите, породени от незаконното оръжие.

Описание

През първия етап на проекта (Решение 2010/179/ОВППС на Съвета) в Хърватия беше проведена кампания, с продължителност от една година и половина, за събиране и за повишаване на осведомеността, в резултат на която бяха събрани 1 753 оръжия, 16 368 незаконни осколъчни снаряди, 818 153 боеприпаса и 620 kg експлозиви, която доведе до повишена осведоменост на обществеността. В Сърбия иновативна кампания за повишаване на осведомеността чрез използването на онлайн платформа помогна на SEESAC да събере безценна информация относно преобладаващото отношение и наличието на МОЛВ. Обогаден от извлечените поуки при тези кампании, вторият етап на проекта ще се съсредоточи върху три взаимно подсилващи се направления:

- Проектиране и осъществяване на кампании за събиране, които ще се основават на целенасочени действия за повишаване на осведомеността, с цел да се разпространят по подходящ начин подробни сведения относно законодателството и доброволното предаване на незаконни огнестрелни оръжия;
- Разработване и осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността относно опасностите, породени от притежаването на незаконни огнестрелни оръжия, боеприпаси и експлозиви;
- Използване на иновативни инструменти като краудсорсинг за изготвяне на карта на незаконно притежаваните огнестрелни оръжия и за повишаване на осведомеността на населението относно заплахата, породена от незаконните оръжия.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

Проектът ще повиши сигурността в Югоизточна Европа чрез намаляване на незаконното притежаване на оръжия от населението:

- Намаляване на броя на оръжията, артилерийските оръдия, боеприпасите и взривните устройства, притежавани от цивилни лица;
- Повишена осведоменост чрез проектирането и осъществяването на кампании в най-малко шест държави.

4. Бенефициери

Преките бенефициери по проекта ще бъдат националните институции, отговарящи за контрола на МОЛВ в Югоизточна Европа. С оглед на управлението на запасите за министерствата на отбраната на Босна и Херцеговина, Република Молдова, Черна гора, бившата югославска република Македония, както и за министерствата на вътрешните работи на Косово (*), Република Молдова, Сърбия и бившата югославска република Македония, ще бъде от полза развитието на капацитета и подобрената инфраструктура на обектите за съхранение. Преките бенефициери на усилията за намаляване на запасите ще бъдат министерствата на вътрешните работи на Босна и Херцеговина, Косово (*), Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония, както и министерствата на отбраната в Албания, Босна и Херцеговина, бившата югославска република Македония и Република Молдова. Преките бенефициери на подобрените способности за маркиране, проследяване и поддържане на регистри за МОЛВ ще бъдат министерствата на вътрешните работи на Албания, бившата югославска република Македония, Косово (*) и Сърбия, както и Държавната агенция за разследване и защита в Босна и Херцеговина, докато другите министерства на вътрешните работи ще имат полза от регионалната мрежа на експертите по огнестрелни оръжия. И накрая, за националните комисии за МОЛВ и другите институции, които отговарят за контрола на малките оръжия и леки въоръжения в Югоизточна Европа, ще бъде от полза обучението и споделянето на информация, както и регионалното сътрудничество.

Предложените дейности са изцяло в съответствие с националните приоритети за контрол на МОЛВ, като се ползват с подкрепата на националните органи за контрол на МОЛВ, които показват своята ангажираност с постигането на резултатите по проекта.

Като цяло населението на държавите в Югоизточна Европа и ЕС, които са изложени на риск от широко разпространение на МОЛВ, ще имат непряка полза от този проект, тъй като рискът ще намалее.

5. Видимост на ЕС

SEESAC взема всички необходими мерки за огласяването на факта, че действието е финансирано от Европейския съюз. Тези мерки се осъществяват в съответствие с Наръчника за комуникацията и визуалната идентификация при външните дейности на Европейския съюз, изготвен и публикуван от Европейската комисия. По този начин SEESAC ще осигури видимост на приноса на ЕС с използване на подходяща запазена марка и методи за популяризиране, изтъкване на ролята на Съюза, осигуряване на прозрачност на неговите дейности и повишаване на осведомеността за основанията на решението, както и за подкрепата на решението от страна на Съюза и за резултатите от тази подкрепа. Знамето на Съюза ще фигурира на видно място в изготвените материали в рамките на проекта в съответствие с насоките на Съюза за точното използване и възпроизвеждане на знамето.

Предвид факта, че планираните дейности значително се различават като обхват и естество, ще се използва набор от инструменти за популяризиране, включително: традиционни медии, уебсайт, социални медии, информационни и рекламни материали, включително информационни графики, брошури, новинарски бюлетени, съобщения за печата и други по целесъобразност. Публикациите, обществените прояви, кампаниите, оборудването и строителните дейности по проекта ще бъдат обозначени със съответното лого. За да се увеличи допълнително въздействието, като се повиши осведомеността на различните национални правителства и на обществеността, международната общност, местните и международните медии, с всяка от целевите групи по проекта ще се общува на съответния език.

6. Продължителност

Въз основа на опита от прилагането на Решение 2010/179/ОВППС на Съвета и предвид регионалния обхват на проекта, броя на бенефициерите, както и броя и сложността на планираните дейности, времевата рамка за изпълнение е 36 месеца.

7. Общи положения

Техническото изпълнение на това действие е поверено на SEESAC — регионалната инициатива, която функционира с мандата на Програмата на ООН за развитие и Регионалния съвет за сътрудничество, наследник на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа. SEESAC е изпълнителното звено на Регионалния план за изпълнение при борбата с разпространението на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и в това си качество представлява основният център на дейностите, свързани с МОЛВ, в Югоизточна Европа.

SEESAC носи цялостната отговорност за изпълнението на дейностите по проекта и за отчетност на изпълнението на проекта. Предвидено е проектът да продължи 3 години (36 месеца), като общият прогнозен бюджет възлиза на 14 335 403 EUR, с осигурено съфинансиране от Норвегия.

8. Партньори

SEESAC ще изпълнява пряко действието в тясно сътрудничество с министерствата на отбраната на Албания, Босна и Херцеговина, Република Молдова, Черна гора, бившата югославска република Македония; с министерствата на вътрешните работи на Албания, Босна и Херцеговина, Косово (*), Република Молдова, Черна гора, Сърбия, бившата югославска република Македония и Държавната агенция за разследване и защита в Босна и Херцеговина; както и с националните комисии за МОЛВ в Албания, Босна и Херцеговина, Косово (*), Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония.

Това действие е част от по-широкообхватна програма за контрол на оръжията в Западните Балкани и се допълва от проект за контрол на износа на оръжия, финансиран от Министерството на външните работи на Кралство Норвегия и Програмата за изграждане на капацитет за управление на запасите от боеприпаси в Република Сърбия (CASM). Общият прогнозен бюджет на програмата възлиза на 14 335 403 EUR, като приносът на Съюза възлиза на 5 127 650 EUR, което обхваща до X % от общия прогнозен бюджет. Приносът на Норвегия възлиза общо на 411 689 EUR (3 140 000 NOK съгласно оперативния обменен курс на ООН за юни 2013 г.), което обхваща 2,87 % от общия бюджет на програмата. Приносът на бенефициера възлиза на 61,36 % от общия бюджет на програмата.

9. Отчитане

Отчитането, в описателната и във финансовата част, обхваща цялото действие, описано в съответното специално споразумение за принос и приложения към него бюджет, независимо дали действието е изцяло финансирано или съфинансирано от Комисията.

На всяко тримесечие се подават описателни отчети за напредъка, за да се записва и наблюдава напредъкът по постигането на ключови резултати.

10. Прогнозен бюджет

Общата прогнозна стойност на финансирания от ЕС проект възлиза на 5 127 650 EUR.